



## A VÉDETT OBJEKTUMON BELÜLI JÁRŐRSZOLGÁLAT ELLÁTÁSA ALAPESETBEN

### ESETFELVETÉS – MUNKAHELYZET

A vagyónvédelmi tevékenység nagyon fontos eleme a járőrözéssel történő létesítmény ellenőrzés. A megbízó elvárja, hogy a megbízásban meghatározottak szerint a vagyónvédelmi vállalkozás és munkatársai a lehető legmagasabb színvonalon teljesítsék a vállalt feladatukat. A járőrözési tevékenység a biztonsági szolgálat tagjától nagyfokú figyelmet követel meg.

### SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

#### JÁRŐR TEVÉKENYSÉG

##### 1. Járőrtevékenységről általában

A technikai berendezések sem tudják pótolni a közvetlen emberi tapasztalást és ezért a megbízó létesítményeinél feltétlenül szükséges a rendszeres járőrözés. Az adott létesítményben, objektumban a járőrözést is meg kell tervezni és az Őrutasításhoz kapcsolódóan el kell készíteni az egyes útirányterveket. Ezek biztosítják, azt, hogy a létesítményben a védelem teljes körű legyen. A mechanikai, és egyéb védelmek, valamint a járőrözés kombinációja igen nagy hatékonysággal tudja biztosítani a javak védelmét és a jogellenes behatolást, s időben lehet felfedezni az esetlegesen bekövetkezett tűz és egyéb eseményeket. Az útirányterv elkészítése nagyfokú figyelmet követel meg készítőjétől, s egyúttal az adott létesítmény alapos ismeretét is feltételezi. Az elemzés, értékelés alapján elkészített útirány tervet nem elég egyszer a gyakorlatban kipróbálni, hanem több alkalommal kell kipróbálni. Az útiránytervben kell meghatározni az általános ellenőrzési szempontokat, s a napi szolgálat során kell ezeket kiegészíteni az aktuális információknak megfelelően. Meg kell határozni az optimális útvonalat, hogy a létesítményben a felügyelet biztosított legyen. A rendszeres időközöket több tényező határozza meg, ezek közül néhány legfontosabb elem:

1. A létesítmény területi és földrajzi elhelyezkedése
2. A védendő érték nagysága
3. A meglévő biztonságtechnikai eszközök száma, elhelyezése

#### 4. A biztonsági szolgálat létszáma, elhelyezése

A járőr tevékenység végrehajtása lehet:

- folyamatos,
- rendszeres visszatérő
- és esetenkénti.

A járőr tevékenység során az időjárásnak megfelelő szolgálati öltözetet kell viselni. A járőr tevékenység megkezdését és a befejezését az esemény naplóban jelezni kell. Amennyiben valamilyen rendkívüli esemény észlelése történt, úgy ezt is az esemény naplóban kell rögzíteni. A jelentés rendje eltérő lehet. Lehet a vagyonvédelmi vállalkozás ügyeletének, a megbízó által működtetett diszpécsterszolgálatnak, a megbízó által megnevezett személynek, a rendőrségnek, tűzoltóságának, stb. jelenteni. A jelentés elsődlegességét maga az esemény határozza meg. Pl. tűz esetén a tűzoltósághoz történő bejelentés után lehet értesíteni a meghatározott személyeket. A járőrözés során sok helyen alkalmaznak ellenőrző berendezéseket, melyeknél a járőrözést végző személynek meghatározott időközökben jeleznie kell az elhaladását. Ahol nincs ilyen berendezés, de van beléptető rendszer, ott ezt a rendszert is lehet használni a járőröknek. A kártyájuk segítségével jelzik a rendszernek az elhaladásuk időpontjait.

A járőri tevékenység végrehajtása során a szükséges azonnalos intézkedéseket meg kell tenni, melyek többek közt lehetnek:

- jogtalan benntartózkodó eltávolítása/tatása/;
- létesítményt ért behatolás, támadás elhárítása, e tevékenység folytatásának megakadályozása;
- a létesítmény külső falfelület sérülései, nyitott nyílászárók észlelése esetén azonnalos értesítések és a szükséges intézkedések megtétele a további kár megelőzésére / pl. ablakok bezárása, ajtók lezárása, stb. /;
- kerítések sérülései esetén a helyszín biztosítása, kutatás megszervezése;
- tűz,- vagy robbanás.

A folyamatos végrehajtás általában olyan létesítmények esetében szükséges, ahol nem működnek technikai berendezések, nagy a védendő érték, fontos üzleti információk halmozódnak fel, a terület és a terepviszonyok ezt indokoltá teszik és nem utolsó sorban amelyet a megbízói szabályozás ilyen létesítmények közé sorolja.

A rendszeres járőrözés időköze általában egy és két óra.

Esetenkénti járőrözési feladatot főleg nagyobb területi egységnél vagy egyes eseményekre való reagálásként alkalmaznak.

A járőrözési tevékenység során fontos a folyamatos kapcsolattartás az őr és az irányítója között. Ezért rádiókapcsolatot kell fenntartani. A mobil telefon ebben az esetben nem alkalmas az információ gyors továbbítására.



A végrehajtását egy illetve kettő személy végzi, de az éjszakai órákban, rossz látási viszonyok között és meghatározott terep körülmények között minimálisan ketten teljesíthetik.

A konkrét feladatokat őrutasításban kell meghatározni és a teljesítésüket jelenteni. A meghatározott járőr útiránytól eltérni csak rendkívüli esemény észlelése esetén vagy erre való reagálás során lehet.

Az útirányokba fellelhető ellenőrzési pontokat érinteni és a megfelelő nyugtázást végrehajtani.

Amennyiben a megbízó szakemberei folyamatosan jelen vannak a létesítményben, úgy lehetséges úgy szabályozni, hogy a járőrözés megkezdését és a befejeztét is számukra jelenteni kell.

A járőrözés során tapasztalt rendkívüli eseményeket észlelésüket követően azonnal kell jelenteni. Önálló őrszolgálat esetén a váltás vezetője köteles a szükséges intézkedéseket megtenni és a meghatározott személyek értesítését elvégezni.

## 2. Épületen belüli járőrözés

Elsődleges célja az épületen belüli területekre meghatározott biztonsági előírások betartásának ellenőrzése.

A megbízó vonatkozó belső szabályozása alapján a létesítményben való benntartózkodás feltétele lehet a munkáltatói kártya látható helyen történő viselete. A létesítményben tartózkodókat, akik nem viselnek kártyát udvariasan, határozottan fel kell szólítani a kártya bemutatására és fel kell hívni a figyelmet viselésére. Amennyiben a kártya tulajdonosánál nincs a kártya úgy vissza kell kísérni a munkahelyének megnevezett területre és ott ellenőrizni a személyazonosságát.

Vendégkártyával rendelkező személy esetén meg kell tudakolni a keresendő munkaterületet és odakísérni és "átadni" a megnevezett személynek, szervezeti egység képviselőjének. Olyan esetben, amikor az illető nem tudja igazolni magát vagy az általa elmondottak alapján megállapítható, hogy a benntartózkodása jogtalan akkor fel kell szólítani a létesítmény elhagyására. Az ellenőrzési pontig kell kísérni, ahol az adatait fel kell venni és jegyzőkönyvezni a tényeket. Az eseményt jelenteni kell az ügyeletnek, valamint a biztonsági ágazat területileg illetékes személyének. Amennyiben nem hajlandó a felszólítás ellenére a területet elhagyni úgy azonnal értesíteni kell a biztonsági szolgálat erre kijelölt személyt, szolgálatát, stb., a rendőrséget.

Munkaidőn túl a helyiségek lezártágát kell ellenőrizni. Nyitott ajtó esetében haladéktalanul intézkedni kell a helyiség lezárásáról, a tényét az eseménynaplóba be kell jegyezni. Amennyiben kulcs maradt a zárban és nem tartózkodik senki a helyiségben, akkor a kulcsot ki kell venni, és az eseménynaplóba bejegyezni a kivétel tényét és időpontját. A munkaidő után a benttartózkodók jogosultságát ellenőrizni kell az előzetes engedély alapján. A jogosulatlan személyt fel kell szólítani a terület elhagyására és a vonatkozó utasítás alapján eljárni.

A járőrözés egyik szempontja a tűzvédelmi szabályok érvényesülése.

Munkaidőben a dohányzásra vonatkozó előírások betartása lényeges szempont. Szükséges továbbá ellenőrizni a tűzoltó eszközök meglétét, a menekülési útvonalak járhatóságát, a nyílászárók működőképességét, a jelöléseket és a világítótesteket. Abban az esetben, ha tűzveszélyes tevékenységet végeztek a létesítményben, úgy a tűzvédelmi szabályzat rendelkezései alapján a vagyonvédelmi tevékenység ellátása során a járőrözési tevékenységhez kapcsolódóan kell leellenőrizni, hogy tűz keletkezésének lehetősége nem áll fenn.

Hiányosság észlelésekor az eseménynaplóba rögzíteni kell a tényt és a megbízó által kijelölt személy értesítését is elvégezni.

### 3. Épületen kívüli szabadtéri járőrözés

Elsődleges célja a létesítmény épületeken kívüli területein a biztonsági előírások érvényesülésének, a létesítményt határoló kerítések épségének ellenőrzése valamint az illetéktelen behatolás megakadályozása, felfedezése és a szükséges intézkedések megtétele.

Mint ahogy az ismert dolog nagyon fontos kérdés a megfelelő kommunikáció megléte. Egyre inkább elterjed a mobil telefonok használata, de az már csak a szükséges további értesítésekhez használható fel hatékonyan. Főként vegyi üzemek esetében a mobil telefonok nem használhatók, hanem speciális rádiók alkalmazására kerül sor.

Folyamatos rádiókapcsolat megléte biztosítja a váltásvezető azonnali értesíthetőségét, az ór biztonságát, segítség hívását és a gyors információ áramlását.

Rossz látási viszonyokra fel kell készülni ezért a feladatot teljesítő őrköt ellátni megfelelő kézi lámpával.

A létesítmények esetében nagyon fontos feladat a parkírozó, időszakosan leállított járművek ellenőrzése. Ez a jármű parkolási jogosultságának ellenőrzését, esetleges külső sérülések megállapítását, a kijelölt parkolási terület elfoglalását, a járművön lévő rakomány sértetlenségének megállapítását, vagy a zártság állapotának ellenőrzését foglalja magába. A járművek közelében, vagy között lévő személyekre különös gondot kell fordítani a jogosulatlan jármű elvételének megakadályozására. Ez a külső parkolók esetében fokozott figyelemmel végrehajtandó tevékenység.

Hiányosság észlelése esetén jegyzőkönyvet kell felvenni és a hiányosság mértékének függvényében azonnali jelentés megtétele.

Az épületek külső nyílászáróinak zárt állapotát minden egyes teljesítés esetén ellenőrizni szükséges. Munkaidőn túl még inkább fokozott jelentőséggel bír a nyitott állapotban lévő ajtó és ablak. Nem elég csak megsejtelni, hanem nyitással le is kell ellenőrizni a zártságot. Vészkijáratokra ez fokozottan érvényes.

A munkaidőn túli személyi mozgások esetében mindig meg kell győződni a benntartózkodás és az esetleges anyagmozgatás jogosságáról.

A tűzvédelemre vonatkozó előírások ebben a végrehajtási formában is szempontok. Annyival bővül, hogy a létesítményen kívüli területeket is figyelni kell egy esetleges tűzterjedés észlelésére.

A kerítések mentén minden esetben annak épségéről szükséges meggyőződni. A bejutások észlelésére a kerítés mellette sávokat kell figyelni / fű letaposása, ágak vagy gallyak törése, friss rögzítés vagy más színű kerítésdarab észlelése, friss sérülés a kerítésen, kerítés alatt ási, túrási nyomok, gépjármű nyomok, stb. /.

A biztonsági berendezések egyes elemeinek sérülés mentességéről is meg kell győződni.

Rossz látási viszonyok között a terület megvilágítása elengedhetetlen. A világítótestek hiánya már napközben derüljön ki és intézkedni kell a megbízó értesítésével a pótlásra, javíttatásra. Amennyiben a látási viszonyok nem megfelelőek úgy minimálisan kettő ór hajthatja végre a tevékenységet.

#### 4. Járőrözés során tapasztalt egyes rendkívüli eseményeknél teendő főbb feladatok

Rendkívüli eseménynek minősíthető mindaz az esemény, mely a normális folyamatoktól eltér és valamilyen kárt okoz vagy kár okozáshoz vezethet melynek során személy vagy megbízói tulajdon kerül közvetlen veszélyhelyzetbe és egyedi intézkedések megtétele válik szükségessé. Azt nem szabad elfelejteni, hogy a megbízóval kötött szerződés kerete a vagyonvédelmi tevékenységnek.

A megbízó meghatározhatja, hogy az általános elvárásokon felül, melyeket tekint a saját kárviselése szempontjából rendkívüli eseménynek. **Rendkívüli események lehetnek:**

- a megbízónál történt tüzesetek függetlenül a kár nagyságától és az eloltás módjától
- a megbízó dolgozói által, vagy ellenük elkövetett bűncselekmények
- a megbízó tulajdonában, vagy használatában lévő gépjárművel okozott tömeges, vagy halálos baleset
- halálos vagy súlyos személyi sérüléssel járó munkabaleset
- a fegyveres biztonsági őrség, feladatainak ellátását akadályozó cselekmény, fegyverhasználat, fegyver és lőszer eltüntetése

- a megbízó létesítményei, eszközei, berendezése ellen végrehajtott erőszakos cselekmények vagy esek kísérletei

**Ezen események körébe beletartozik:**

- a biztonsági szolgálat feladatait akadályozó cselekmény
- minden olyan esemény, amely közvetlenül vagy közvetve a működés biztonságát hátrányos módon és jelentős mértékben befolyásolja
- a vagyon és biztonságtechnikai rendszerekből érkező riasztások
- a vagyon és biztonságtechnikai rendszerek működésképtelenné válása, egyes elemeinek meghibásodása, megrongálódása vagy megsemmisülése.

A megváltozott körülmények hatására az emberek reakciója szintén változik. Ilyen esetekben a legfontosabb a személyek megnyugtatása, mely többféle képen lehetséges. Ezek közül néhány példa, személyes példamutatás, hogy én nem félek és ezért másnak sincs félnivalója, határozott magatartás tanúsítása átvéve a " vezető " szerepét. Tekintettel arra, hogy minden közösség összetétele más és más, ezért nem lehet pontos instrukciókat adni. Mindenféleképpen a biztonsági szolgálat tagja vegye át az irányító szerepet és határozott esetleges félelmét nem mutatva szervezze és irányítsa a szükséges tevékenységeket.

A rendkívüli események sora igen tekintélyes, azonban vannak közös cselekvési sorok, melyeket általánosságban meg lehet nevezni.

**Kárenyhítés**

Elsőként a személyek mentése a legfontosabb. Ezt követi a nagy vagy a társaság szempontjából kiemelten fontos érték mentése.

A kárenyhítés a legfontosabb és szinte minden ezzel foglalkozó jogszabály és előírás kiemelt fontosságot tulajdonít a végzésének.

Elég ha csak a végszükség fogalmát említem, mely a Büntető törvénykönyvben meghatározott esetekben büntetlenséget biztosít az ilyen esetekben történő kárenyhítésre. A Polgári törvénykönyv szintén a kárenyhítést kötelemként enyhíti és mivel a biztonsági szolgálattal e törvény alapján kötődött meg a szerződés, így az őrzésben résztvevőknek kötelessége. A tűzvédelemről szóló törvény alapján mindenki kötelessége a kárenyhítés függetlenül a munkakörétől.

A biztonsági szolgálatnak megfelelő mélységig szükséges ismernie a létesítményt és annak adottságait, hogy a szükséges intézkedéseket a lehető leggyorsabban tudja végezni.

A kárenyhítésbe beletartozik a személyek életének és testi épségének megóvása, mentése, ezért ezt kell elsőnek elvégezni. A mentés, menekítés igen nagy körültekintést igényel az azt végző személytől. A további sérüléseket meg kell előzni és a sérült személyt elsősegélyben részesíteni. A tűzriadó terv mellékletét képezi a tűzriadó terv, mely a meneküléssel kapcsolatos fontos információkat adott létesítményre vonatkozóan tartalmazza.

Ezt követheti az anyagi javak mentése. A kimentett javak esetében megfelelő őrzést kell biztosítani mindaddig, ameddig a további tárolásra stb. jogosult azt át nem veszi. Az őrzés ilyen esetekben fokozott figyelmet igényel és megfelelően dokumentálni kell a mennyiséget, minőséget, állapotot. Rendkívüli eseménynél a körülményekhez képest a legbiztonságosabb őrzés helyet kell megválasztani és a további őrzésre jogosult személy azonosságát és jogosultságát le kell ellenőrizni. Minden illetéktelen személyt el kell távolítani a javak közeléből.

### Bejelentés

A rendkívüli eseménytől függően több állami szervezet számolja fel az eseményeket. Ezért, valamint a szakszerű kárelhárítás minél gyorsabb megkezdése érdekében az érintett szervezetet haladéktalanul elsőként kell értesíteni.

Ezek a szervek általában:

- Országos Mentőszolgálat
- Rendőrség
- Tűzoltóság
- Katasztrófa- és Polgári Védelem

A bejelentésnek pontosnak és érthetőnek kell lennie. Általában az alábbi kérdésköröket kell érinteni bejelentés során:

- A bejelentő személye, telefonszáma
- A rendkívüli esemény pontos helyszíne, címe / létesítményen belüli pontos elhelyezkedés /
- Az esemény jellege és nagysága, kiterjedése
- Személyek száma, veszélyeztetettsége és annak mértéke, a már bekövetkezett sérülések súlyossága és a megkezdett elsősegély
- A bejelentő vagy más által már megtett, bevezetett intézkedések.

### Összefoglalás

A járőrözési tevékenység igen fontos feladat. Végrehajtása nagy figyelmet igényel a végrehajtójától. A tevékenység nem csak magával az előre meghatározott útvonalon történő végrehajtást, hanem a végrehajtás során tapasztalt rendkívüli eseményekre való reagálást is magába foglalja.





## ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK

### 1. feladat

Melyek az útvonalterv főbb szempontjai?

### 2. feladat

Melyek a Járőrözés főbb formái és jellemzői?

MUNKANYAG

## MEGOLDÁSOK

### 1. feladat

A létesítmény területi és földrajzi elhelyezkedése

A védendő érték nagysága

A meglévő biztonságtechnikai eszközök száma, elhelyezése

A biztonsági szolgálat létszáma, elhelyezése

### 2. feladat

Belső Járőrözés

Elsődleges célja az épületen belüli területekre meghatározott biztonsági előírások betartásának ellenőrzése.

Épületen kívüli szabadban történő járőrözés

Elsődleges célja a létesítmény épületeken kívüli területein a biztonsági előírások érvényesülésének, a létesítményt határoló kerítések épségének ellenőrzése valamint az illetéktelen behatolás megakadályozása, felfedezése és a szükséges intézkedések megtétele.

## IRODALOMJEGYZÉK

### FELHASZNÁLT IRODALOM

A személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvény

Polgári törvénykönyv 1959. évi IV. törvény

Büntető törvénykönyv 1978. évi IV. törvény

Szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény

A személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvény végrehajtásáról szóló 22/2006. (IV. 25.) BM rendelet

A fegyveres biztonsági őrök Működési és Szolgálati Szabályzatának kiadásáról szóló 127/1998. (VI. 10.) BM rendelet

A(z) 0701-06 modul 002-es szakmai tankönyvi tartalomeleme felhasználható az alábbi szakképesítésekhez:

A szakképesítés OKJ azonosító száma:	A szakképesítés megnevezése
31 861 01 1000 00 00	Biztonsági őr
31 861 01 0100 31 01	Testőr
31 861 01 0100 31 02	Vagyonőr
54 861 01 0000 00 00	Biztonságsszervező I.
54 861 01 0100 33 01	Biztonságsszervező II.
31 861 02 1000 00 00	Biztonságtechnikai szerelő, kezelő
31 861 02 0100 21 01	Biztonságtechnika-kezelő

A szakmai tankönyvi tartalomelem feldolgozásához ajánlott óraszám:

10 óra

MUNKANYELVI



MUNKANYAG

A kiadvány az Új Magyarország Fejlesztési Terv  
TÁMOP 2.2.1 08/1-2008-0002 „A képzés minőségének és tartalmának  
fejlesztése” keretében készült.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap  
társfinanszírozásával valósul meg.

Kiadja a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet  
1085 Budapest, Baross u. 52.

Telefon: (1) 210-1065, Fax: (1) 210-1063

Felelős kiadó:  
Nagy László főigazgató